

Nimeke	Verkkotunnuksiin liittyvien riitojen ratkaiseminen menettelylliseltä kannalta
Alanimeke	Tutkimus UDRP-menettelystä prosessin oikeudenmukaisuuden ja tehokkuuden näkökulmasta
Rinnakkaisnimeke	
Tekijä(t)	Pihlajarinne, Taina
Yhteisötekijä	
Toimeksiantaja	
Sarja, numero	IPR Series A:3
Julkaisuaika	Huhtikuu 2006
Koko	xvi, 128 sivua, 575 kB (pdf)
Julkaisun tyyppi	PDF
Tutkimusprojekti	
Opinnäyte	Lisensiaattitutkimus 2.12.2005
Tieteell. arvioitu (Refereed)	
Kieli	Suomi
Kokous	
Julkaisija	IPR University Center
Huomautuksia	Helsingin yliopisto, Yksityisoikeuden laitos, Kauppa-oikeus. Lisensiaattityön ohjaaja Rainer Oesch

Tiivistelmä:

Tutkimuksessa tarkastellaan ICANN:n käyttöön ottamaa tavaramerkkioikeuksien ja verkkotunnusten välisiä ristiriitatilanteita käsittelevää UDRP (The Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy) -riidanratkaisumenettelyä. Tutkimus painottuu UDRP:n menettelylliseen puoleen, joten se liikkuu sekä immateriaalioikeuden että prosessioikeuden aihealueilla.

UDRP-menettelyn taustaperiaatteina toimivat prosessin oikeudenmukaisuuteen liittyvä periaate ja prosessin tehokkuuteen liittyvä periaate. Molemmat periaatteet ovat tärkeitä. Niiden asettamat tavoitteet ovat kuitenkin ristiriidassa keskenään, ja periaatteita joudutaan tasapainottamaan keskenään.

UDRP-menettelyssä on painotettu prosessin tehokkuuteen liittyvää periaatetta, mistä johtuen menettely on korostetun tehokasta, tuloksellista ja edullista. Prosessin tehokkuuteen liittyvän periaatteen painottaminen on tapahtunut monessa kohtaa prosessin oikeudenmukaisuuteen liittyvän periaatteen kustannuksella. Lähinnä tämä on koitunut UDRP-menettelyn vastaajan vahingoksi. Tiettyjä vastaajalle haitallisia säännöksiä tulisi muuttaa, jotta riittävä oikeudenmukaisuus saavutettaisiin.

Toisaalta prosessin summaarisuus johtaa siihen, ettei menettelyssä voida prosessin oikeudenmukaisuuteen liittyvää periaatetta vaarantamatta ratkaista muita kuin melko yksinkertaisia ja selkeitä, tavaramerkkioikeuksia loukkaavia verkkotunnuspiratimitapauksia. Prosessin alaa on kuitenkin ratkaisukäytännössä laajennettu tästä tarkoitettusta soveltamisalasta. Prosessin summaarinen luonne huomioon ottaen tämä vaarantaa prosessin oikeudenmukaisuuteen liittyvää periaatetta, sillä yksinkertainen prosessi ei sovellu vaikeiden tai laajojen riitojen käsittelyyn.

UDRP-menettelyssä ongelmaksi on muodostunut ratkaisukäytännön epäyhteneväisyys. Ristiriitaiset ratkaisut vaarantavat ratkaisuvarmuutta, oikeusvarmuutta ja luottamusta ja siten prosessin oikeudenmukaisuuteen liittyvää periaatetta. Itsenäisen muutoksenhakumahdollisuuden perustaminen UDRP-menettelyyn toisaalta heikentäisi menettelyn tehokkuutta, mutta se olisi paikallaan ratkaisukäytännön yhteneväistämiseksi. Todistustaakkaan liittyvää ratkaisukäytäntöä voitaisiin niissä tapauksissa, joissa vastaaja ei ole vastannut kanteeseen, yhtenäistää omaksumalla niissä prosessuaalista yksipuolista tuomiota muistuttava järjestelmä.

Asiasanat: verkkotunnukset, immateriaalioikeus, riidanratkaisu, oikeusvarmuus, UDRP